

Riski rīcībā ar pašvaldības mantu

Rīgā 2011

1. Ievads

Pamatojoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmu 2009.–2013.gadam, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk – Birojs) apkopoja un izvērtēja informāciju par pašvaldības institūcija amatpersonu un darbinieku rīcību ar mantu. Socioloģisko aptauju rezultāti apliecina, ka ekonomiskās lejupslīdes rezultātā varētu būt pieauguši riski, kas ir saistīti ar valsts un pašvaldību mantas neefektīvu izmantošanu¹, piemēram, amatpersonām vai darbiniekiem mantkārīgā nolūkā un pretēji dienesta interesēm izmantojot nekustamos īpašumus, dienesta transportlīdzekļus, sakaru līdzekļus, kā arī cita veida aprīkojumu un mantu. Ņemot vērā 2010.gadā izdarītos grozījumus likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, kas attiecas uz autotransporta izmantošanu, Birojs pastiprinātu uzmanību pievērša tieši kārtībai par rīcību ar dienesta transportlīdzekļiem. Pārskata izstrādē izmantotas gan kvantitatīvās, gan kvalitatīvās izpētes metodes, t.i., analizēti valsts un pašvaldību institūciju aptauju dati, kā arī detalizētāk izvērtēti pašvaldību iekšējie normatīvie akti un pašvaldību izdotās kārtības, kas reglamentē rīcību ar pašvaldības mantu.

2. Iespējamie korupcijas riski

Birojā 2009. un 2010.gadā saņemtas vairākas privātpersonu sūdzības, kuru pārbaudes liecina par relatīvi augstiem valsts un pašvaldību finanšu un mantas izšķērdēšanas riskiem. Piemēram, pārbaudes ietvaros Birojs konstatēja, ka kādas pašvaldības amatpersona, iespējams, ir izmantojusi pašvaldības telpas, lai veiktu ar pašvaldības darbu nesaistītus pienākumus un pieņemtu klientus cita ieņemamā amata ietvaros. Tāpat Birojs ir uzsācis un jau pabeidzis vairākas pārbaudes par dienesta transportlīdzekļu izmantošanu personīgajām vajadzībām, kas ir pretrunā ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” normām. Atsevišķos gadījumos konstatēts, ka pašvaldību amatpersonas, rīkojoties ar pašvaldības mantu un finanšu resursiem, ir pieņēmušas tādas lēmumus, kuros pašas bija savtīgi ieinteresētas, piemēram, nosakot augstas kompensācijas par privātās automašīnas izmantošanu dienesta braucieniem, ceļu izbūvēšanu pie savām dzīvesvietām u.c. Birojā veikto pārbaūžu ietvaros ir fiksēti vairāki gadījumi, kad amatpersonas un darbinieki ir rīkojušies ar pašvaldības mantu personīgajās interesēs, tādēļ nepieciešams pastiprināt un uzlabot kontroli, lai novērstu mantas izšķērdēšanas risku.

3. Ārējais normatīvais regulējums

Likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 3.pants paredz pienākumu valsts vai pašvaldību iestādēm, valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, kā arī kapitālsabiedrībām, kurās valsts vai pašvaldību daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz

¹ Attieksme pret korupciju Latvijā, SKDS, 2009

50%, un kapitālsabiedrībām, kurās vienas vai vairāku valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrību daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, rīkoties ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi. Par lietderīgu ir uzskatāma tāda rīcība, kuras rezultātā mērķis tiek sasniegts ar mazāko finanšu līdzekļu vai mantas izlietojumu, t.i., kad manta ir atsavināma un nododama īpašumā vai lietošanai citai personai par iespējami augstāku cenu vai arī kad manta ir iegūta lietošanā vai īpašumā par iespējami zemāko cenu.

3.1. Autotransporta izmantošanas regulējums

Viens no augstiem riskiem rīcībā ar valsts un pašvaldību mantu ir dienesta automašīnu izmantošana personīgajām vajadzībām. Likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta otrā daļa nosaka, ka pašvaldību vai valsts iestāžu īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošais autotransports izmantojams tikai dienesta, darba un amata pienākumu pildīšanai. Saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturto daļu par izmantošanu darba vajadzībām uzskatāma arī automašīnas lietošana šādos gadījumos:

1. ja attiecīgās amatpersonas vai darbinieka darba pienākumi ir saistīti ar nepieciešamību nodrošināt viņam iespēju jebkurā brīdī atgriezties pie darba pienākumu pildīšanas vai darba pienākumu pildīšanu nepieciešams nodrošināt īpašas steidzamības kārtībā, arī tādēļ, lai novērstu ārkārtas situācijas un to sekas, apdraudējumu sabiedrības veselībai vai drošībai;

2. ja amatpersonas vai darbinieka darba pienākumu specifika paredz to pildīšanu tādā teritorijā, kuru objektīvu iemeslu dēļ nevar sasniegt ar sabiedrisko transportu vai bez autotransporta izmantošanas;

3. ja tiek sargāta valsts amatpersonu drošība;

4. ja amatpersona vai darbinieks tiek nogādāts no darbavietas uz dzīvesvietu vai no dzīvesvietas uz darbavietu, ja objektīvu iemeslu dēļ sabiedriskā transporta pakalpojumus nav iespējams izmantot vai arī tā izmantošana apgrūtina darba pienākumu efektīvu izpildi.

Likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta piektā daļa paredz, ka pašvaldībām, valsts un pašvaldības iestādēm jāizdod normatīvais akts par autotransporta izmantošanas kārtību, nosakot arī to personu loku, kuras drīkst lietot attiecīgo autotransportu. Tādējādi ir secināms, ka valsts un pašvaldību institūcijām būtu jāidentificē, kādu konkrētu valsts vai pašvaldības institūcijas funkciju realizācijai ir nepieciešama dienesta autotransporta izmantošana ārpus institūcijas noteiktā normālā darba laika, identificējot, kuras personas var izmantot dienesta transportlīdzekli pēc darba laika, lai steidzamības gadījumā atgrieztos pie amata pienākumu pildīšanas.

3.2. Mantas iznomāšanas regulējums

Likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 6.¹ pants nosaka valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas noteikumus, paredzot kustamas un nekustamas mantas pieļaujamos

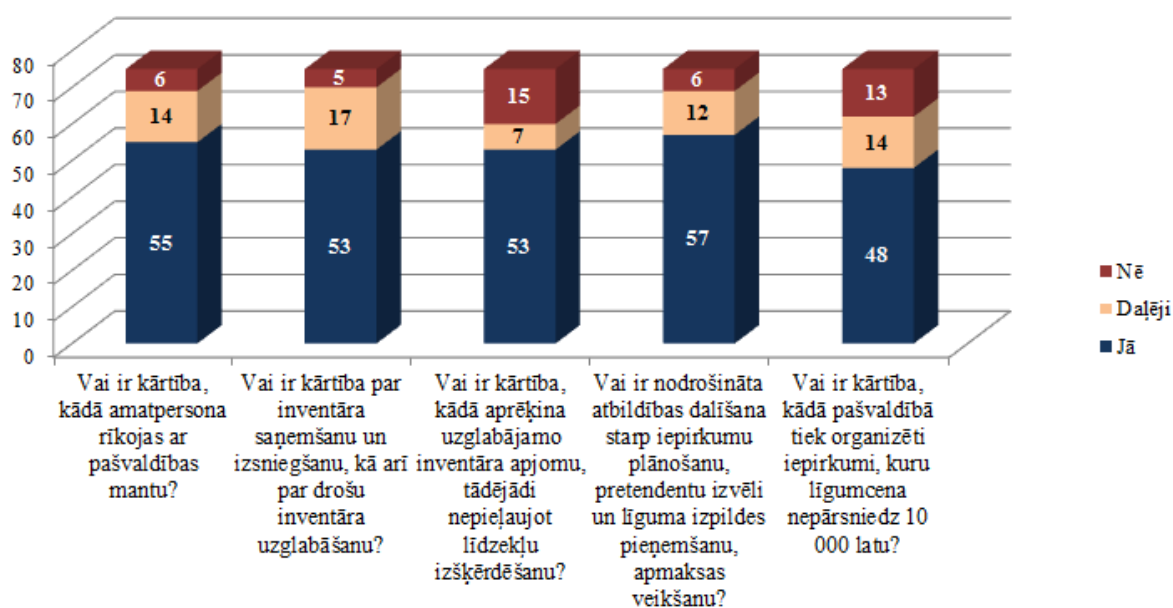
nomas termiņus, kas nav ilgāki attiecīgi par 5 un 12 gadiem. Šī panta otrā daļa arī nosaka, ka jāveic iznomāšanai paredzēto un iznomājamo objektu uzskaiti un jānodrošina informācijas par iznomājamiem īpašumiem publiska pieejamība. Pamatojoties uz likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 6.¹ panta trešo daļu, 2010.gada 8.jūnijā izdoti Ministru kabineta noteikumi Nr.515 „Noteikumi par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem”. Šie Ministru kabineta noteikumi Nr.515 „Par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem” paredz, ka nomnieks tiek izvēlēts rakstiskā vai mutiskā izsolē neatkarīgi no tā, vai lēmums par īpašuma nodošanu iznomāšanai ir pieņemts pēc iznomātāja vai nomas tiesību pretendenta ierosinājuma. Tādējādi, ja valsts vai pašvaldības amatpersona vai darbinieks vēlas izmantot kādu valstij vai pašvaldībai piederošu īpašumu personīgajām vajadzībām, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumu Nr.515 „Par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem” 10.punkta prasībām, nepieciešams organizēt mantas mutisku vai rakstisku izsoli.

4. Iekšējais normatīvais regulējums

Birojs 2010.gadā veica pašvaldību pašnovērtējuma aptauju² par iekšējo kontroli, un apkopotie aptauju rezultāti liecina, ka 55 pašvaldībās ir apstiprināta rakstiska kārtība par to, kā amatpersona vai darbinieks rīkojas ar pašvaldības mantu, 14 pašvaldībās šāda kārtība pastāv tikai daļēji, savukārt sešās pašvaldībās kārtība par rīcību ar pašvaldības mantu nav noteikta (skat. 1.attēlu).

1.attēls

Pašvaldību sniegto atbilžu apkopojums pašnovērtējuma aptaujas ietvaros par rīcību ar mantu un finansēm

² Pašvaldību anketēšana tika veikta 2010.gada septembrī un aptaujā kopumā piedalījās 77 pašvaldības

Pašvaldību pašnovērtējuma aptauja liecina, ka kārtība par rīcību ar mantu ir noteikta 72% pašvaldību, savukārt 28% pašvaldību šāda kārtība ir noteikta tikai daļēji vai nav noteikta vispār. Biroja 2009.gadā veiktā valsts institūciju pašnovērtējuma aptauja par iekšējo kontroles sistēmu liecina, ka no 190 valsts institūcijām, kuras piedalījās aptaujā, 73% institūciju ir noteikušas kārtību par to, kā amatpersonas rīkojas ar valsts mantu, savukārt 27% institūciju šādu kārtību ir izstrādājušas tikai daļēji vai arī nav izstrādājušas.

Pašnovērtējuma aptaujas dati liecina, ka vairākums aptaujāto pašvaldību un valsts institūciju ir apstiprinājušas kārtību, kādā notiek rīcība ar valsts vai pašvaldības mantu, tomēr pārskata izstrādes ietvaros bija nepieciešams veikt apstiprinātā normatīvā regulējuma detalizētāku izvērtējumu, lai konstatētu, kāda kontrole ir paredzēta par noteiktās kārtības ievērošanu un vai pašā regulējumā nav iestrādātas citas normas, kas palielina korupcijas risku iespējamību. Ņemot vērā, ka daudzām valsts un pašvaldību institūcijām ir izstrādāta kārtība par rīcību ar valsts vai pašvaldību mantu un lai sašaurinātu analizējamo normatīvo dokumentu loku, Birojs šī pārskata ietvaros vērtēja pašvaldību noteiktās kārtības, akcentējot konstatētās problēmas, kuras ir nepieciešams novērst.

Lai izpildītu izvirzīto uzdevumu un izvērtētu korupcijas risku pašvaldību rīcībā ar mantu, Birojs 2010.gadā lūdza kopumā 55 pašvaldībām, kuras Biroja 2010.gadā veiktās aptaujas ietvaros norādīja, ka tām ir izstrādāta kārtība par rīcību ar institūcijas mantu, iesniegt dokumentus, kas reglamentē kārtību, kādā pašvaldību darbinieki un amatpersonas rīkojas ar mantu. Lielākā daļa pašvaldību, atbildot uz Biroja pieprasījumu, iesniedza dokumentus par kārtību, kas regulē rīcību ar dienesta transportlīdzekļiem, sakaru līdzekļiem un datortehniku; atsevišķas pašvaldības arī sniedza dokumentus par kārtību, kādā veicami darījumi ar nekustamo īpašumu, organizējami iepirkumi u.c.

5. Valsts un pašvaldības mantas efektīvas izmantošanas politika

Jaunvelsas Neatkarīgā pretkorupcijas komisija (turpmāk – ICAC) identificē šādus svarīgākos publiskos resursus, kuru lietošanu ir nepieciešams kontrolēt un novērst to neefektīvu izmantošanu privātās interesēs:

- datori, internets, elektroniskais pasts;
- arhīvi, konfidenciāla informācija;
- telekomunikāciju sakari;
- automašīnas un degvielas kartes;
- kredītkartes un taksometru taloni;
- telpas un mēbeles;
- stacionārās ofisa iekārtas;
- instrumenti, mašīnas, ekipējums;
- darba laiks.

Pieminētos resursus var izmantot neefektīvi dažādos veidos, piemēram, neracionāli izplānojot to izmantošanu vai arī apzināti izmantojot šos resursus personīgās vai citu personu interesēs. Kā raksturīgākos valsts un pašvaldības mantas izšķērdēšanas piemērus var minēt dienesta automašīnas izmantošanu

privātiem braucieniem, degvielas apmaksu personīgajai automašīnai, izmantojot iestādes degvielas priekšapmaksas karti, komandējuma ceļa izdevumu vai viesnīcu rēķinu viltošanu, pāri palikušo materiālu un labumu līdzņemšanu u.tml.

Vienlaikus ICAC norāda, ka dienesta resursu izmantošanas politikai tomēr ir jābūt arī samērīgai, piemēram, var tikt pieļauta ierobežota telefonu sakaru, elektroniskā pasta un interneta izmantošana personīgām vajadzībām³. Tāpat ir iespējams pieļaut ierobežotu biroja tehnikas, piemēram, kopētāja vai printera, ierobežotu lietošanu darbinieku personīgajām vajadzībām, tomēr šādos gadījumos ir būtiski uzraudzīt iekārtu izmantošanu un noteikt pieļaujamus ierobežojumus, lai šī iespēja netiktu izmantota ļaunprātīgi. Katrai iestādei ir ieteicams izstrādāt savu politiku par to, kā amatpersonas un darbinieki izmanto tās mantu, nosakot, kuras mantas ir aizliegts izmantot personīgām vajadzībām un kuras ir pieļaujams lietot, nosakot ierobežojumus un kontroli.

6. Pašvaldību normatīvā regulējuma par rīcību ar mantu analīze

Biroja darbībai pārskata sagatavošanā bija preventīva nozīme, jo vairākas pašvaldības, saņemot Biroja pieprasījumu iesniegt savu iekšējo normatīvo regulējumu par rīcību ar pašvaldības mantu, aktualizēja noteikumus vai izstrādāja tās jaunā redakcijā, lai tās atbilstu likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” prasībām un labas pārvaldības praksei. Tomēr, analizējot riskus pašvaldību noteiktajās procedūrās, kādā notiek rīcība ar pašvaldības mantu, Birojs konstatēja vairākas iespējamās neatbilstības un neprecizitātes, kuras pašvaldībām ir nepieciešams izvērtēt un novērst, lai uzlabotu kontroli par pašvaldības mantas izmantošanas kārtību un novērstu pašvaldības mantas izšķērdēšanas riskus:

1. Vairākās pašvaldībās normatīvais regulējums pieļauj darbiniekiem izmantot dienesta transportlīdzekli personīgajām vajadzībām, ja ir saņemta iestādes vadītāja atļauja vai ir izdots attiecīgs rīkojums. Piemēram, Daugavpils novada domes 2010.gada 31.maijā apstiprinātās instrukcijas par autotransporta izmantošanas kārtību 2.punkts nosaka, ka „personiskām vajadzībām autotransports izmantojams tikai ar iestādes vadītāja rīkojumu braucienam no dzīvesvietas uz darbavietu un no darbavietas uz dzīvesvietu”. Gulbenes novada domes saistošo noteikumu „Par kārtību, kādā Gulbenes novada domes amatpersonas (darbinieki) izmanto pašvaldības mantu un finanšu resursus” 2.3.punkts nosaka, ka „atsevišķos gadījumos transportlīdzekļus, kas nodoti individuālā lietošanā, var izmantot braucieniem no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ, kas jānorāda dokumentā par transportlīdzekļa piešķiršanu individuālā lietošanā”. Arī Viļānu novada domes 25.08.2009. nolikuma „Par Viļānu novada pašvaldības autotransporta izmantošanas un uzskaites kārtību” 2.punkts paredz, ka „personiskām vajadzībām autotransports izmantojams saskaņā ar novada pašvaldības priekšsēdētāja vai izpilddirektora rīkojumu”. Citas pašvaldības pieļauj izmantot dienesta automašīnu personīgajām vajadzībām, nomaksājot par

³ *Use and Misuse of Public Sector Resources*, ICAC, 2008

to nodokli. Jānorāda, ka saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² pantu dienesta transportlīdzekļi ir izmantojami tikai dienesta vajadzībām, tādēļ šāds pašvaldību normatīvais regulējums, kas paredz iespēju pašvaldības automašīnas izmantot darbinieku personīgajām vajadzībām, ir vērtējams kā neatbilstošs likumam. Valsts un pašvaldības institūcijām ir jānosaka, ka dienesta transportlīdzekļu izmantošana personīgajām vajadzībām ir aizliegta, un jākontrolē, lai tas tiek ievērots. Atsevišķas pašvaldības savos iekšējos noteikumos pieļauj iespēju slēgt vienošanos ar darbinieku par dienesta transportlīdzekļu izmantošanu darbinieka personīgajām vajadzībām, darbiniekam pašam sedzot autotransporta ekspluatācijas izdevumus, tomēr šādā gadījumā pašvaldībai būtu jāparedz vienādas tiesības pilnīgi visām personām izmantot pašvaldības dienesta transportlīdzekļus, personai slēdzot vienošanos par pašvaldības mantas izmantošanu, un cenrādis jānosaka atbilstošs komercsabiedrību sniegtajiem autonomas pakalpojumiem.

Rekomendācija Nr.1: Lai novērstu šo neatbilstību, pašvaldībām ir nepieciešams izvērtēt esošo normatīvo regulējumu un, ja tas nav izdarīts, atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta prasībām aizliegt dienesta transportlīdzekļu izmantošanu personīgajām vajadzībām, un noteikt, ka pašvaldību transportlīdzekļi ir izmantojami tikai dienesta pienākumiem, kā arī veikt kontroli par šī nosacījuma ievērošanu, uzdodot pēc darba laika novietot transportlīdzekļus tiem paredzētās stāvvietās. Ja pašvaldība uzskata par lietderīgu iespēju iznomāt savus transportlīdzekļus darbiniekiem vai citām personām, ir jāizstrādā attiecīga kārtība un nosacījumi, kas nodrošinātu vienādas tiesības un iespējas jebkurai personai iznomāt pašvaldības transportlīdzekli, samaksājot pašvaldībai taisnīgu kompensāciju par dienesta autotransporta izmantošanu, kas būtu samērīga ar komercsabiedrību noteiktajiem cenrāžiem par autotransporta iznomāšanas pakalpojumiem.

2. Atsevišķas pašvaldības ar darbiniekiem slēdz patapinājuma līgumus, saskaņā ar kuriem darbinieki izmanto savu privāto transportlīdzekli dienesta vajadzībām, savukārt pašvaldība kompensē transportlīdzekļa īpašniekam radītos izdevumus. Lai nodrošinātu, ka pašvaldības līdzekļi netiek šķērdēti un darbinieks šo transportlīdzekli, kura izmantošanu un degvielu apmaksā pašvaldība, neizmanto personīgajām vajadzībām, nepieciešams nodrošināt adekvātu kontroli, uzdodot atskaitīties par veikto maršrutu, nobraukto ceļu, patērēto degvielu un brauciena saistību ar dienesta pienākumu izpildi. Jāņem vērā, ka Ministru kabineta noteikumi Nr.565 „Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku sociālajām garantijām” 65.punkts paredz, ka kompensācijas apmērs par personīgā transportlīdzekļa nolietojumu un ekspluatācijas izdevumiem (izņemot izdevumus par patērēto degvielu) nedrīkst pārsniegt trīs santīmus par katru nobraukto kilometru.

Daudzas pašvaldības patapinātajiem transportlīdzekļiem nosaka nobraukuma kilometru vai degvielas limitu, tomēr atsevišķu pašvaldību normatīvajā regulējumā netiek definēts, kā tiek veikta uzskaitē par degvielu, kas izmantota dienesta funkciju veikšanai, un degvielu, kas izmantota privātiem braucieniem, piemēram, darbiniekam dodoties no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ. Saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 3.panta prasībām pašvaldībai ir nepieciešams lietderīgi rīkoties ar tās mantu un finanšu līdzekļiem, tādēļ ir jānovērš patapinātā transportlīdzekļa izmantošana privātām vajadzībām uz pašvaldības rēķina, nosakot skaidru uzskaites un kontroles sistēmu. Tāpat patapinājumā līgumā ir pamatoti jāizvērtē un jānosaka, kura puse sedz izdevumus par automašīnas tehnisko apkopi un remontdarbiem, jo, piemēram, pārbaudē Birojs konstatēja, ka kādas pašvaldības deputāti paši sev bija noteikuši augstas kompensācijas par privātās automašīnas izmantošanu dienesta braucieniem, paredzot kompensācijas automašīnas tehniskai apkopei ik pēc 1 000 km, remontdarbiem, transportlīdzekļa obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas polises un riepu iegādei.

Rekomendācija Nr.2: Slēdzot patapinājumu līgumus, noteikt, ka pašvaldība sedz degvielas un ekspluatācijas izmaksas tikai par tiem braucieniem, kas tiek veikti dienesta vajadzībām. Jānosaka, kuru darbinieku braucieni no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturto daļu var tikt uzskatīti par dienesta pienākumu pildīšanu. Noteikt skaidru atskaitīšanās mehānismu un kontroli, lai pašvaldības resursi, piemēram, degviela, netiktu izmantota privātajām vajadzībām. Līgumā skaidri noteikt, kura puse un kādā apmērā sedz izdevumus par pašvaldībai patapinātās automašīnas bojājumu novēršanu un patapinātā transportlīdzekļa uzturēšanu, ievērojot samērīgumu principu un nepārsniedzot Ministru kabineta noteikumu Nr.565 „Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku sociālajām garantijām” 65.punktā noteikto kompensācijas apmēru.

3. Vairākas pašvaldības ir pretrunīgi interpretējušas likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturto daļu par autotransporta izmantošanas izņēmumiem. Piemēram, Kandavas pašvaldība ar 29.01.2010. rīkojumu Nr.3-3-/16 ir noteikusi kopumā 18 personas, kurām ir atļauts turēt automašīnas to vadītāju atrašanās vietā, lai nepieciešamības gadījumā varētu reaģēt ārkārtas situācijās. Starp šīm personām ir domes priekšsēdētājs, izglītības iestāžu vadītāji, pagastu pārvaldes vadītāji u.c. amatpersonas. Savukārt Valmieras pašvaldība ar 19.01.2011. rīkojumu Nr.1-1-8/11/12 noteikusi, ka dienesta automašīnu dzīvesvietā drīkst glabāt domes priekšsēdētājs, finanšu direktore, kultūras centra direktore, bāriņtiesas priekšsēdētāja u.c. amatpersonas. Dienesta automašīnu glabāšanas nepieciešamība dzīvesvietā šīm amatpersonām tiek pamatota ar vajadzību operatīvi reaģēt ārkārtas situācijās, tomēr norādītais pamatojums ir vērtējams

kritiski. Piemēram, nepieciešamība atļaut glabāt dienesta automašīnu Valmieras pašvaldības finanšu direktores dzīvesvietā tiek pamatota ar „dalību ekspertu grupās Lielo pilsētu pašvaldību asociācijā un Latvijas Pašvaldību savienībā; citu darba pienākumu izpildi saskaņā ar normatīvajiem aktiem un darbinieka amata aprakstu”. Jānorāda, ka tas ir pretrunā likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtajai daļai, kas nosaka vienīgos izņēmuma gadījumus, kad braukšana no dzīvesvietas uz darbu un no darba uz dzīvesvietu ir uzskatāma par transportlīdzekļa darba vajadzībām.

Likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtais daļas 1.punkts paredz, ka transportlīdzekļa izmantošana braukšanai no darba uz dzīvesvietu un atpakaļ ir pieļaujama, ja attiecīgās amatpersonas vai darbinieka darba pienākumi ir saistīti ar nepieciešamību nodrošināt iespēju jebkurā brīdī atgriezties pie darba pienākumu pildīšanas vai darba pienākumu pildīšanu nepieciešams nodrošināt īpašas steidzamības kārtībā, kā arī tādēļ, lai novērstu ārkārtas situācijas un to sekas, apdraudējumu sabiedrības veselībai vai drošībai. Šī likuma norma ir piemērojama gadījumos, kad darba pienākumu izpildei ir objektīva steidzamība, ko nav iespējams nodrošināt citādi, un pienākumu izpilde būtu apgrūtināta vai neiespējama, ja nebūtu iespējams izmantot dienesta transportlīdzekli braucienam no dzīvesvietas uz darbu un no darba uz dzīvesvietu.

Jāpievērš uzmanība, ka šī likuma norma ir attiecināma galvenokārt uz specializēto glābšanas un avārijas dienestu darbiniekiem, kuriem ir nepieciešams jebkurā diennakts laikā reaģēt uz izsaukumiem, tomēr nav skaidrs, kādu steidzamu funkciju veikšanai pašvaldību darbiniekiem un amatpersonām, izņemot pašvaldības policijas amatpersonas, visu diennakti būtu nepieciešams dienesta transportlīdzeklis, kas rada iespaidu par to, ka šo pašvaldību dienesta automobiļi var tikt izmantoti nepamatoti. Pašvaldībām ir nepieciešams objektīvi izvērtēt, kādas konkrētas funkcijas, kas ir saistītas ar operatīvu reaģēšanu, avārijas seku un citu draudu novēršanu, veic attiecīgie pašvaldību darbinieki, lai šos darbiniekus būtu pamats nodrošināt ar dienesta transportlīdzekli braucieniem no darbavietas uz dzīvesvietu un no dzīvesvietas uz darbavietu saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtais daļas 1.punktu.

Likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtais daļas 2.punkts pieļauj iespēju darbiniekiem izmantot dienesta transportlīdzekli, ja darbinieks veic specifiskas funkcijas teritorijā, kuru savādākā veidā, izmantojot sabiedrisko transportu, nemaz nav iespējams sasniegt, kas varētu būt attiecināms, piemēram, uz mežsargiem, kuru darbības aptver ļoti plašu teritoriju. Tomēr šis likuma punkts nevarētu būt attiecināms uz pašvaldības darbiniekiem, kuru darbavietā visbiežāk ir konkrēta iestāde, kas ir sasniedzama ar sabiedrisko transportu.

Visbeidzot likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtais daļas 4.punkts varētu būt attiecināms uz pašvaldību amatpersonām un darbiniekiem, tomēr šiem izņēmuma

gadījumiem ir nepastāvīgs raksturs, jo ne vienmēr būs situācijas, kad darbinieks nevarēs izmantot sabiedrisko transportu darba pienākumu efektīvai veikšanai vai objektīvu iemeslu dēļ nevarēs izmantot sabiedrisko transportu. Šī likuma norma var būt attiecināma uz gadījumiem, ja, piemēram, ir paredzēts ļoti agri doties komandējumā vai darba diena beigusies ļoti vēlu, kad vairs nav iespējams izmantot sabiedrisko transportu nokļūšanai no darbavietas uz dzīvesvietu. Šādā gadījumā domes amatpersonām un darbiniekiem ir jānodrošina iespēja izņēmuma kārtā izmantot dienesta transportlīdzekli nokļūšanai no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ, tomēr tā nekādā ziņā nevarētu būt ikdienišķa un regulāra prakse, tādēļ, pamatojoties uz šo likuma normu, nav pamata amatpersonām un darbiniekiem piešķirt dienesta automobili pastāvīgiem braucieniem no dzīvesvietas uz darbavietu un no darbavietas uz dzīvesvietu.

Rekomendācija Nr.3: Pamatojoties uz likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtās daļas 1.un 2.punktu ir nepieciešams izvērtēt un pamatot, kādu specifisku un neatliekamu funkciju veikšanai vai arī noteiktu funkciju veikšanai teritorijā, kurai nav iespējams piekļūt savādākā veidā, konkrētajām amatpersonām un darbiniekiem ir piešķirami dienesta transportlīdzekļi nokļūšanai no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ. Ja šāda objektīva un likumā noteikta pamatojuma nav, tad ir nepieciešams novērst pašvaldību transportlīdzekļu izmantošanu attiecīgo amatpersonu un darbinieku privātām vajadzībām, tostarp, braucieniem no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ, lai nepieļautu mantas izšķērdēšanu.

Likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtās daļas 4.punkts ir piemērojams tikai izņēmuma kārtā, kad darbinieks objektīvu iemeslu dēļ nevar izmantot sabiedrisko transportu, taču, pamatojoties uz šo punktu, nevar pieļaut dienesta transportlīdzekļu izmantošanu ikdienas braucieniem no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ, jo šādi gadījumi, kad darbinieks nevar izmantot sabiedrisko transportu nokļūšanai dzīvesvietā, darbavietā vai funkciju veikšanai, nevar būt ikdienišķi. Savukārt likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtās daļas 3.punkts nav attiecināms uz pašvaldības amatpersonām un darbiniekiem.

Vienlaikus ir nepieciešams noteikt konkrētu kārtību un kompensāciju par dienesta transportlīdzekļa izmantošanu personīgajām vajadzībām, t.i., paredzēt iespēju amatpersonām un darbiniekiem iznomāt pašvaldības autotransportu uz tādiem pašiem nosacījumiem, kādi tiktu piedāvāti jebkuram citam interesentam, un pielīdzināt izmaksas komercsabiedrību autonomas pakalpojumu cenrādīm.

4. Analizētie pašvaldību iekšējie noteikumi liecina, ka galvenokārt uzmanība tiek pievērsta efektīvas rīcības nodrošināšanai ar pašvaldības transportlīdzekļiem un sakaru iekārtām, taču praktiski nekas netiek pieminēts par pašvaldību telpām. Biroja pārbaudes liecina par iespējamiem riskiem, ka personīgām vajadzībām var tikt izmantotas arī valsts vai pašvaldības institūciju

telpas (kabineti, konferenču telpas) dažādu blakus darbu veikšanai, privātu klientu pieņemšanai vai dažādu pasākumu organizēšanai. Uzmanība ir jāpievērš tam, lai amatpersonas un darbinieki neizmanto tu savas darba telpas bez saskaņošanas un taisnīgas samaksas, veicot ar pašvaldības interesēm nesaistītus papildu darbus vai pieņemot apmeklētājus privātos jautājumos. Lai novērstu šādus riskus, ieteicams papildināt pašvaldību normatīvo regulējumu par rīcību ar pašvaldības mantu, nosakot, kādiem mērķiem ir izmantojamas dienesta telpas un kāda ir samaksa par telpu izmantošanu personīgām vajadzībām. Nepieciešams pievērst uzmanību arī šī pārskata 5.nodaļā uzskaitītajiem resursiem, iespēju robežās nosakot regulējumu arī šo resursu izmantošanas kārtībai.

Rekomendācija Nr.4.: Papildināt pašvaldību iekšējos noteikumus par amatpersonu un darbinieku rīcību ar pašvaldības telpām, liedzot izmantot šo pašvaldības īpašumu un telpas amatpersonu un darbinieku blakus darbu veikšanai, privātu klientu pieņemšanai ar darbu nesaistītos jautājumos vai citu ar pašvaldības interesēm nesaistītu darbību veikšanai, kā arī paredzot samaksu par telpu izmantošanu personīgām vajadzībām. Noteikt kārtību par rīcību ar pašvaldības mantu, ietverot arī citus pārskata 5.nodaļā minētos resursu veidus.

5. Nepieciešams nodrošināt pilnvērtīgu kontroli, lai novērstu riskus, ka dienesta transportlīdzekļi var tikt izmantoti ar dienesta interesēm nesaistītām vajadzībām, šādi izšķērdējot valsts vai pašvaldības mantu. Izplatītākais kontroles paņēmieni ir ceļazīmju vai maršruta lapu aizpildīšana, kas tiek izmantots, lai atskaitītos, kad un kurp amatpersona vai darbinieks ir braucis, kāds ceļš ir veikts un cik degvielas patērēts. Tomēr atsevišķu pašvaldību normatīvajā regulējumā nav skaidri reglamentēts, kāda ir dienesta transportlīdzekļu un degvielas izmantošanas kontrole. Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma 14.panta ceturtā daļa uzdod saimnieciskās darbības veicējiem, lai apliecinātu, ka automašīna ir izmantota tikai dienesta vajadzībām, kontrolēt automašīnu izmantošanu, izmantojot globālās pozicionēšanas sistēmas un saglabājot maršrutu kontroles ierakstus. Institūcijām ir ieteicams analogiski izvērtēt un uzlabot esošās kontroles sistēmas, piemēram, uzstādot globālās pozicionēšanas sistēmas dienesta automašīnām un izlases kārtībā veicot preventīvas pārbaudes par to, vai atskaitēs norādītais saskan ar automašīnas faktiski veikto maršrutu, lai novērstu pašvaldības mantas izšķērdēšanas iespējamību.

Rekomendācija Nr.5.: Pašvaldību normatīvajā regulējumā paredzēt un noteikt skaidru kontroli par dienesta transportlīdzekļu izmantošanu. Izvērtēt iespēju dienesta transportlīdzekļiem uzstādīt globālās pozicionēšanas sistēmas un veikt preventīvas pārbaudes, vai atskaitēs norādītā informācija atbilst globālās pozicionēšanas sistēmas datiem par veikto maršrutu.

7. Secinājumi

Izvērtējot vairāk nekā 40 pašvaldību iekšējo normatīvo regulējumu par pašvaldības amatpersonu un darbinieku rīcību ar mantu (skat. pielikumu Nr.1), Birojs secināja, ka lielākā daļa aplūkoto pašvaldību ir reglamentējušas kārtību, kādā darbinieki un amatpersonas rīkojas ar dienesta transportlīdzekļiem, sakaru līdzekļiem un datortehniku. Konstatēts, ka lielākās problēmas ir saistītas ar pašvaldības amatpersonu un darbinieku rīcību ar pašvaldības autotransportu, jo vairākas pašvaldības aizvien pieļauj atsevišķām amatpersonām izmantot transportlīdzekļus personīgajām vajadzībām, saņemot darbadevēja atļauju vai paredzot iespēju samaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli par gūto labumu. Tas ir vērtējams kā likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta otrās daļas pārkāpums un pašvaldībām to nepieciešams novērst, paredzot, ka dienesta transportlīdzekļi izmantojami tikai darba pienākumu pildīšanai, savukārt personīgām vajadzībām darbinieki var izmantot pašvaldības autotransportu, iznomājot tos no pašvaldības uz tādiem pašiem nosacījumiem, kādus pašvaldība piedāvātu jebkuram citam interesentam.

Daudzas pašvaldības nav noteikušas tās amatpersonas un darbiniekus, kuriem saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtās daļas 1. un 2.punktu ir atļauts ar dienesta transportlīdzekli veikt braucienus no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ, pamatojot kādu neatliekamu funkciju veikšanai personai ir nepieciešams dienesta transportlīdzeklis 24 stundas diennaktī. Savukārt pašvaldības, kuras to ir izdarījušas, nereti pārāk plaši interpretē likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtās daļas 1.punktu, kas nosaka, ka dienesta transportlīdzekli braucieniem no darbavietas uz dzīvesvietu var izmantot darbinieks, kam ir nepieciešams jebkurā brīdī atgriezties pie darba pienākumu pildīšanas vai kurš veic dienesta pienākumus steidzamības kārtībā. Jānorāda, ka šī norma ir attiecināma galvenokārt uz specializētiem glābšanas, avāriju un to seku novēršanas dienestiem, kuru darbiniekiem ir nepieciešams operatīvi reaģēt, savukārt nav skaidrs, kādu neatliekamu funkciju veikšanai dienesta transportlīdzeklis tiek piešķirts braucieniem no dzīvesvietas uz darbavietu vairākām pašvaldību amatpersonām, ko nepieciešams izvērtēt un novērst.

Pamatojoties uz pārskatā veikto analīzi, pašvaldībām ir rekomendējams ņemt vērā un izvērtēt šādu rekomendāciju ieviešanu:

- Noteikt iekšējos noteikumos aizliegumu izmantot dienesta transportu personīgām vajadzībām, kā alternatīvu var paredzēt dienesta automobiļa iznomāšanu darbiniekiem uz reglamentētiem nosacījumiem un samaksu;
- Pilnveidot patapinājumu līgumus par transportlīdzekļu izmantošanu, paredzot kontroles kārtību pār resursu izmantošanu, un nepārsniegt pieļaujamo kompensācijas apmēru par automašīnas ekspluatācijas izdevumiem;
- Kritiski izvērtēt un noteikt tos darbiniekus, kuru funkcijas atbilst likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas

novēršanu” 5.² panta ceturtās daļas izņēmumiem un kuri var izmantot dienesta transportlīdzekļus braucieniem no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ;

- Normatīvajā regulējumā noteikt pēc iespējas skaidru un precīzu kontroles mehānismu par rīcību ar dienesta transportlīdzekļiem, kā arī izvērtēt iespēju ieviest globālās pozicionēšanās sistēmas;

- Izvērtēt iespēju papildināt iekšējos noteikumus ar tādu mantu, uz kuru arī ir attiecināmi izmantošanas ierobežojumi, piemēram, dienesta telpas, taksometru kartes, biroja tehnika u.c.

Pašvaldību iekšējā normatīvā regulējuma analīze un rekomendācijas konstatēto problēmu novēršanai

Pašvaldība	Normatīvais regulējums	Reglamentētā procedūra un riski	Rekomendācijas
Aizkraukles novada dome	2009.gada 29.janvāra noteikumi „Kārtība, kādā tiek izmantota pašvaldības manta”, ar pēdējiem grozījumiem 2010.gada 21.oktobrī	Noteikumi paredz, ka darbinieki ārpus darba laika var izmantot pašvaldības mantu, kā arī ir paredzēta iespēja domes priekšsēdētājam izmantot automašīnu braukšanai no darbavietas uz dzīvesvietu, kā arī tiek pieļauts, ka dienesta automašīnu darba pienākumu izpildei var izmantot bez jebkādiem ierobežojumiem. Vienlaikus nav noteikta pilnvērtīga kontrole un atskaitīšanās par transportlīdzekļu izmantošanas kārtību.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.
Alūksnes novada dome	Saistoši noteikumi Nr.1/2009 „Alūksnes novada pašvaldības nolikums”	Pašvaldības nolikums paredz, ka pašvaldības amatpersonām ir jāizvērtē korupcijas riski savā darbībā, savukārt pašvaldības izpilddirektors nosaka kārtību, kādā tiek izmantota pašvaldības manta. Pašvaldības apstiprinātās kārtības nav iesniegtas.	Nepieciešams izstrādāt kārtību par rīcību ar pašvaldības mantu, lai nodrošinātu racionālu un efektīvu rīcību ar pašvaldības mantu. Ņemt vērā rekomendācijas Nr.1., 2., 3., 4., 5.
Balvu novada dome	2009.gada 12.novembra noteikumi Nr.4 ”Kārtība, kādā Balvu novada pašvaldības amatpersonas un darbinieki izmanto pašvaldības mantu un finanšu resursus”	2010.gada 25.martā veiktie grozījumi Balvu novada pašvaldības Noteikumos paredz, ka darbinieks var lūgt darba devēju izmantot dienesta automobili braucienam no dzīvesvietas uz darbavietu un no darbavietas uz dzīvesvietu. Iestādes vadītājs var pieņemt lēmumu par atļauju izmantot iestādes automašīnu personīgajām vajadzībām. Noteikumi nosaka maksimālā nobraukuma normu, taču nav noteikta atskaitīšanās kārtība par dienesta transportlīdzekļu izmantošanu, atzīmējot laiku, veikto maršrutu un nobraukumu.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.
Dagdas novada dome	„Kārtība, kādā Dagdas novada pašvaldības, tās struktūrvienību un iestāžu amatpersonas izmanto pašvaldības mantu” „Kārtība, kādā Dagdas novada pašvaldības priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieki un izpilddirektors izmanto pašvaldības transportlīdzekļus” Rīkojums „Par dienesta transportlīdzekļu un saziņas līdzekļu izmantošanu”	Noteikumi paredz, ka dienesta transportlīdzekļi un saziņas līdzekļi tiek izmantoti tikai dienesta vajadzībām un atbildīgā persona par kontroli ir iestādes vadītājs. Noteikumi paredz, ka dienesta vajadzībām transportlīdzekļi var izmantot gan darba laikā, gan ārpus darba laika, tomēr nav noteikts, uz kuriem darbiniekiem tas attiecas un kuri darbinieki var izmantot dienesta transportlīdzekli braucieniem no dzīvesvietas uz darbavietu un atpakaļ, jo tas nepieciešams tiešu dienesta pienākumu veikšanai.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Daugavpils novada dome	2010.gada 31.maija rīkojums "Par autotransporta izmantošanas kārtību Daugavpils novada domē"	Rīkojums nosaka, ka „personīgām vajadzībām autotransports ir izmantojams tikai ar iestādes vadītāja rīkojumu braucienam no dzīvesvietas uz darbavietu un no darbavietas uz dzīvesvietu”, tomēr nav noteikti nosacījumi, uz kuriem darbinieks var iznomāt dienesta automašīnu personīgām vajadzībām. Nav noteiktas arī tās personas, kurām dienesta transportlīdzeklis ir piešķirams braucieniem no dzīvesvietas uz darbavietu un atpakaļ, ņemot vērā likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² panta ceturtās daļas izņēmumus.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.

Dobeles novada dome	2009.gada 4.decembra rīkojums „Par pašvaldības administrācijas autotransporta izmantošanas kārtību”	Kārtība paredz, ka autotransporta pieprasījumus reģistrē īpašā žurnālā, apkopo informāciju par degvielas patēriņu uz katru automašīnu un pieļaujamo limitu, tomēr nav pieminēts autotransporta izmantošanas aizliegums personīgajām vajadzībām un neefektīvas rīcības novēršana ar pašvaldības mantu.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.
Ērgļu novada dome	2011.gada 27.janvāra noteikumi „Par autotransporta izmantošanu”	Noteikumi reglamentē, ka dienesta transportlīdzeklis ir izmantojams tikai darba vajadzībām. Ir noteiktas personas, kuras var lietot dienesta autotransportu likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² pantā noteiktajos izņēmuma gadījumos, tomēr ir ieteicams precizēt, kādiem darbiniekiem un kādu konkrētu funkciju veikšanai var būt nepieciešams dienesta transportlīdzeklis ārpus darba laika, lai novērstu regulāru un nepamatotu dienesta automašīnas izmantošanu braukšanai no dzīvesvietas uz darbavietu un atpakaļ.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Garkalnes novada dome	2010.gada 28.aprīļa kārtība „Par autotransporta izmantošanas, degvielas uzskaites un norakstīšanas kārtību”	Apstiprinātā kārtība pieļauj dienesta transportlīdzekļu izmantošanu personīgajām vajadzībām, izdarot attiecīgas atzīmes ceļazīmēs. Kārtība paredz, ka visiem braucieniem jābūt fiksētiem ceļazīmēs, kas nodrošina iespējas veikt kontroli par darbinieku rīcību ar pašvaldības mantu.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.
Gulbenes novada dome	Saistošie noteikumi "Par kārtību, kādā Gulbenes novada domes amatpersonas izmanto pašvaldības mantu un finanšu resursus"	Noteikumi ļauj izmantot individuālā lietošanā nodotos transportlīdzekļus braucieniem no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ. Noteikumos nav reglamentēts, kā notiek atskaitīšanās par transportlīdzekļa izmantošanu un kā tiek kontrolēts, lai rīcība ar dienesta automašīnu būtu efektīva un dienesta transportlīdzeklis netiktu izmantots darbinieku personīgajām vajadzībām.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.
Iecavas novada dome	2009.gada 10.marta "Noteikumi par kārtību, kādā Iecavas novada pašvaldības amatpersonas un darbinieki izmanto pašvaldības mantu"	Noteikumi paredz piešķirt transportlīdzekļus individuālai lietošanai amatpersonām un darbiniekiem, kuri var izmantot šīs automašīnas dienesta braucieniem. Ir paredzēts veikt kontroli par dienesta transportlīdzekļu izmantošanas kārtību. Saskaņā ar saistošajiem noteikumiem dienesta braucieni ir dienesta komandējumi, braucieni uz semināriem un sanāksmēm. No noteikumiem izriet, ka darbinieki nevar izmantot transportlīdzekļus vai saziņas līdzekļus personīgajām vajadzībām.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Ikšķiles novada dome	Patapinājuma līguma paraugs par amatpersonas vai darbinieka automašīnas patapināšanu pašvaldībai ikdienas lietošanai normālā darba laika ietvaros; dažādi rīkojumi par degvielas un telefona sarunu limitiem	Vēstulē norādīts, ka nav izstrādāts vienots normatīvais regulējums par pašvaldības amatpersonas vai darbinieka rīcību ar pašvaldības mantu, norādot, ka nav nepieciešams dublēt augstāka normatīvā akta normas, taču rīcība ar pašvaldības mantu tiek regulēta atbilstoši grāmatvedības kārtībai. Tomēr ir jānorāda, ka likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² panta piektā daļa nosaka, ka valsts un pašvaldības iestādēm ir jāizdod normatīvais akts par autotransporta izmantošanas kārtību, nosakot to personu loku, kuras drīkst lietot autotransportu saskaņā ar likuma normu prasībām, lai novērstu pašvaldības mantas izmantošanu personīgajām vajadzībām un noteiktu, kādos gadījumos un kādi darbinieki dienesta autotransportu var izmantot ārpus normālā darba laika braucieniem no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ.	Nepieciešams izstrādāt kārtību par rīcību ar pašvaldības mantu, lai nodrošinātu racionālu un efektīvu rīcību ar pašvaldības mantu. Ņemt vērā rekomendācijas Nr.1., 2., 3., 4., 5.

Jūrmalas pilsētas dome	2010.gada 15.oktobra rīkojums „Par transporta līdzekļu izmantošanu dienesta vajadzībām”	Noteikumi paredz, ka domes amatpersonas un darbinieki var izmantot personīgo automašīnu dienesta vajadzībām, saņemot samaksu par izlietoto degvielu, tomēr būtu jānosaka, ka brauciens no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ nav uzskatāma par automašīnas izmantošanu dienesta vajadzībām. Noteikumi paredz, ka darbinieki var izmantot dienesta automašīnu personīgajām vajadzībām, samaksājot nodokli par gūto labumu, tomēr likums „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” nepieļauj personīgām vajadzībām izmantot pašvaldības transportlīdzekļus. Noteikumi paredz, ka gandrīz visas dienesta automašīnas pēc darba laika tiek uzglabātas domes stāvvietās, izņemot domes priekšsēdētāja transportlīdzekli.	Rekomendācija Nr.2., 3., 4., 5.
Kandavas novada dome	2010.gada 31.marta noteikumi „Kandavas novada domes un tās iestāžu īpašumā, valdījumā un turējumā esošo transporta līdzekļu izmantošanas noteikumi” 2010.gada 29.janvāra rīkojums „Par transportlīdzekļu izmantošanu”	Noteikumi paredz, ka dienesta transportlīdzekļi ir izmantojami tikai dienesta un darba pienākumu veikšanai, aizliegta to izmantošana privātajām vajadzībām, tostarp, veicot ceļu no darba uz dzīvesvietu un no dzīvesvietas uz darbu. Noteikumi pieļauj dienesta transportlīdzekļa izmantošanu, samaksājot par to iedzīvotāju ienākuma nodokli, tomēr likums šādu iespēju neparedz. Pašvaldība ar rīkojumu ir atļāvusi 18 amatpersonām un darbiniekiem turēt dienesta transportlīdzekļus ārpus darba laika to vadītāja atrašanās vietā, t.i., pieļaujot amatpersonu un darbinieku braucienus no dzīvesvietas uz darbu un atpakaļ, pamatojoties uz nepieciešamību operatīvi reaģēt ārkārtas situācijās. Šī rīkojuma saturs ir vērtējams kā pretrunīga likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² panta ceturtajā daļā noteikto izņēmumu interpretācija, jo nav pamatots, kādu specifisku un neatliekamu darbību veikšanai šīm amatpersonām un darbiniekiem ir jānodrošina dienesta automašīnas izmantošana 24 stundas diennaktī, ņemot vērā, ka dienesta automašīnas uzglabāšanas tiesības to autovadītāju atrašanās vietā ir noteiktas domes priekšsēdētājam, pagastu pārvalžu vadītājiem, bāriņtiesas priekšsēdētājam, skolu direktoriem, kuru funkcijās neietilpst veikt tiešas darbības ārkārtas situācijās, piemēram, novērst apdraudējumu vai sekas sabiedrības drošībai un veikt citas likumā noteiktās funkcijas, kuru veicējiem ir pieļaujams izmantot dienesta automašīnu nokļūšanai no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Kocēnu novada dome	2011.gada 2.februāra noteikumi „Par kārtību, kādā novada domes amatpersonas un darbinieki izmanto pašvaldības mantu un finanšu resursus”	Dienesta automašīnas ir atļauts izmantot tikai dienesta vajadzībām; par dienesta automašīnas izmantošanu amata pienākumu izpildei tiek uzskatīti arī braucieni uz agru vai vēlu tikšanos, steidzamu darbu izpilde, braucieni uzpildīt degvielu u.tml. Individuālā lietošanā ir nodoti transportlīdzekļi domes priekšsēdētājam, izpilddirektoram un finanšu direktoram, kuru braucieni no noteiktas stāvvietas uz darbavietu un atpakaļ apmaksā no pašvaldības līdzekļiem. Kontrole tiek veikta, darbiniekiem aizpildot ceļazīmes.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.

Kokneses novada dome	2010.gada 24.novembra noteikumi „Par autotransporta izmantošanu”	Noteikumi reglamentē, ka dienesta transportlīdzekļi var izmantot tikai dienesta pienākumu veikšanai, paredz noteikt personu loku, kas var izmantot dienesta transportlīdzekļus ārpus normālā darba laika saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² panta prasībām. Pašvaldība pieļauj, ka darbinieki var slēgt vienošanos ar darbadevēju par transportlīdzekļa izmantošanu personīgām vajadzībām, tomēr nav skaidrs, kā tiek noteiktas izmaksas, kas jāsedz darbiniekam. Vienlaikus, ja pašvaldība ļauj darbiniekiem izmantot dienesta automašīnu personīgajām vajadzībām, tad šādas tiesības var tikt dotas arī jebkurai citai personai, samaksājot pašvaldības noteikto cenu. Vairākām amatpersonām un darbiniekiem pašvaldība ļauj glabāt dienesta transportlīdzekļi pie dzīvesvietas, argumentējot, ka pašvaldība nevar nodrošināt automašīnai garāžu un darbiniekam var būt nepieciešamība atgriezties pie darba pienākumu pildīšanas, tomēr nav noteikts, kādu tieši neatliekamam pienākumu pildīšanai darbiniekam var būt steidzami vajadzīgs dienesta transportlīdzeklis.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Krāslavas novada dome	2010.gada 30.decembra noteikumi „Kārtība, kādā Krāslavas novada pašvaldības amatpersonas (darbinieki) izmanto pašvaldības mantu un finanšu resursus”	Noteikumi nosaka kārtību, ka dienesta transportlīdzekļus, kas nodoti individuālā lietošanā, var izmantot tikai darba vajadzībām, taču ir iespējami arī braucieni no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ, ja to prasa darba specifika un ir saņemta atļauja. Vienlaikus nav noteikts personu loks, kuri specifisku funkciju dēļ izņēmuma gadījumos var izmantot dienesta automašīnas braukšanai no dzīvesvietas uz darbu un atpakaļ. Ja darbinieks vēlas izmantot automašīnu personīgajām vajadzībām, ar viņu tiek slēgts līgums.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Kuldīgas novada dome	2010.gada 31.marta rīkojums „Par vieglā autotransporta izmantošanas kārtību Kuldīgas novada pašvaldības pagastu pārvalžu vadītājiem” 2010.gada 11.janvāra rīkojums „Par Kuldīgas novada pašvaldības autotransporta lietošanas kārtību” 2009.gada 6.oktobra Kuldīgas novada pašvaldības darba kārtības noteikumi (u.c. saistītie dokumenti)	2010.gada 29.jūlija rīkojums paredz, ka domes priekšsēdētājam tiek piešķirta dienesta automašīna dienesta pienākumu veikšanai 24 stundas diennaktī, piešķirot degvielas karti un maksājot gadā samaksu 300 latu apmērā par automašīnas uzturēšanu un uzglabāšanu. Noteikts, ka ārpus darba laika automašīna privātajām vajadzībām ir izmantojama, samaksājot iedzīvotāju ienākuma nodokli, kas ir pretrunā likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” prasībām, kas aizliedz dienesta transportlīdzekļi izmantot personīgām vajadzībām. Darba kārtības noteikumu 8.1.punkts paredz, ka ar iestādes vadītāja atļauju ir pieļaujams izmantot personīgām vajadzībām iestādei piederošo tehniku un iekārtas. Detalizētas kārtības par darbinieku un amatpersonu rīcību ar pašvaldības autotransportu nav.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.
Ķeguma novada dome	2010.gada 18.janvāra rīkojums „Par Ķeguma novada domes dienesta automobiļu izmantošanas kārtību”	Rīkojums paredz, ka pašvaldības autotransports tiek izmantots tikai darba vajadzībām, kas tiek atzīmēts maršrutu lapā.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.

Ķekavas novada dome	Rīkojumi par mobilo sarunu limitu, degvielas limitu, kārtība, kādā atlīdzināmi ar deputāta darbību saistīti transporta izdevumi, par pašvaldības autotransporta izmantošanu	2010.gada 12.janvāra rīkojums „Par Ķekavas novada pašvaldības autotransporta stāvvietām” nosaka, kur jāatrodas dienesta transportlīdzekļiem pēc darba laika. Vienlaikus 2009.gada 25.augusta lēmums „Par kārtību, kādā atlīdzināmi ar deputātu darbību saistītie transporta izdevumi” pieļauj iespēju deputātiem izmantot automašīnu ārpus darba laika, taču nav noteikts, kādu neatliekamu funkciju veikšanai ārpus darba laika var izmantot transportlīdzekli arī braukšanai uz dzīvesvietu.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Liepājas pilsētas dome	Nolikums „Par mobilo telefonu piešķiršanu, lietošanu, sarunu limita noteikšanu un kompensācijām Liepājas pilsētas domes darbiniekiem”	Kārtība nosaka pašvaldības telefonu izmantošanu, tomēr nav izstrādāta kārtība par darbinieku rīcību ar dienesta transportlīdzekļiem un citu pašvaldības mantu	Nepieciešams izstrādāt kārtību par rīcību ar pašvaldības mantu, lai nodrošinātu racionālu un efektīvu rīcību ar pašvaldības mantu. Ņemt vērā rekomendācijas Nr.1., 2., 3., 4., 5.
Lubānas novada dome	2010.gada 9.jūlija noteikumi „Par dienesta transporta izmantošanas, glabāšanas, degvielas saņemšanas un izlietojuma attaisnojuma dokumentu noformēšanas kārtība”	Noteikumi nosaka, ka darbinieki dienesta transportlīdzekļus izmanto tikai dienesta pienākumu veikšanai un pēc darba laika tie novietojami pašvaldības norādītajās stāvvietās, savukārt domes priekšsēdētājam un izpilddirektoram dienesta transportlīdzeklī ir jābūt pieejamam 24 stundas diennaktī. Dienesta automašīnu izmantošanas un degvielas izlietošanas kontrole tiek veikta, aizpildot ceļa zīmes un maršruta lapas.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Ludzas novada dome	2011.gada 27.janvāra noteikumi „Kārtība, kādā Ludzas novada pašvaldības amatpersonas un darbinieki izmanto pašvaldības mantu un finanšu resursus”	Noteikumi paredz, ka dienesta autotransports izmantojams tikai dienesta vajadzībām un tiešo pienākumu veikšanai. Kontrole par dienesta automašīnu izmantošanu tiek veikta, izmantojot ceļazīmes. Personas, kurām nepieciešams izmantot dienesta automašīnas ārpus darba laika, tiek noteiktas ar darba devēja rīkojumu.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Madonas novada dome	2010.gada 25.novembra noteikumi „Par kārtību, kādā Madonas novada pašvaldības amatpersonas (darbinieki) rīkojas ar pašvaldības mantu un finanšu resursiem”	Noteikumi paredz, ka dienesta transportlīdzekļi izmantojami tikai darba pienākumu veikšanai. Vienlaikus noteikumi nosaka, ka pašvaldības domes priekšsēdētājam, priekšsēdētāja vietniekiem, izpilddirektoram, pagastu pārvalžu vadītājiem darba pienākumu pildīšanai dienesta transportlīdzeklī ir jābūt pieejamam 24 stundas diennaktī, tomēr netiek minēts, kādu specifisku funkciju veikšanai, pamatojoties uz likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² panta ceturtajā daļā noteiktajiem izņēmumiem, šīm amatpersonām visu diennakti ir nepieciešams dienesta transportlīdzeklis.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Mālpils novada dome	Rīkojumi par degvielas uzskati un mobilo tālrunu sarunu limitiem	Noteikta atskaitīšanās par izmantoto degvielu, paredzot maršruta lapu aizpildīšanu par katru braucienu. Nav kārtības par darbinieku rīcību ar cita veida pašvaldības mantu – transportlīdzekļiem, telefoniem, darba telpām, lai nodrošinātu maksimāli efektīvu šo resursu izmantošanu pašvaldības interesēs.	Nepieciešams izstrādāt kārtību par rīcību ar pašvaldības mantu, lai nodrošinātu racionālu un efektīvu rīcību ar pašvaldības mantu. Ņemt vērā rekomendācijas Nr.1., 2., 3., 4., 5.

Olaines novada dome	Pašvaldības rīkojumi par mobilā telefona sarunu limitu noteikšanu	Pašvaldība ir daļēji reglamentējusi rīcību ar pašvaldības mantu, t.i., ir noteikti telefonu sarunu limiti, taču nav kārtības par rīcību ar dienesta transportlīdzekli vai cita veida mantu pašvaldībā.	Nepieciešams izstrādāt kārtību par rīcību ar pašvaldības mantu, lai nodrošinātu racionālu un efektīvu rīcību ar pašvaldības mantu. Ņemt vērā rekomendācijas Nr.1., 2., 3., 4., 5.
Ozolnieku novada dome	2004.gada 11.novembra Autotransporta ekspluatācijas instrukcija	Pieļauj transportlīdzekļu izmantošanu personīgajām vajadzībām atbilstoši noteiktiem izcenojumiem. Noteikta ierakstu izdarīšanas kārtība ceļazīmju veidlapās. Nepietiekams normatīvais regulējums par dienesta transportlīdzekļu izmantošanu ārpus darba laika.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Pļaviņu novada dome	2009.gada 22.oktobra noteikumi „Transportlīdzekļu izmantošanas, izdevumu uzskaites un norēķinu kārtība Pļaviņu novada domē un tās padotībā esošās iestādēs”	Noteikumi nosaka, ka dienesta transportlīdzeklis izmantojams tikai dienesta vajadzībām un pa nakti tas ir jāatstāj domes stāvvietā, savukārt atskaitīšanās par transportlīdzekļa izmantošanu tiek veikta, aizpildot ceļazīmes. Mobilajiem tālruņiem un transportlīdzekļiem ir noteikts limits, ja to pārtērē, nepieciešams atlīdzināt, transportlīdzekļiem ir noteikts izmantotāju loks. Noteikumi nosaka automašīnas patapinājuma līguma paraugu, kā arī nosaka par transportlīdzekļiem atbildīgās personas.	Rekomendācija Nr.2., 3., 4., 5.
Preiļu novada dome	2009.gada 26.oktobra nolikums „Par Preiļu novada pašvaldības īpašumā vai turējumā (valdījumā) esoša transporta līdzekļa izmantošanu 2010.gada 16.marta rīkojums par mobilo telefonu sarunām	Noteikumi nosaka, ka autotransportu var izmantot tikai dienesta vajadzībām, personīgajām vajadzībām var izmantot, tikai noslēdzot rakstisku vienošanos par transporta izmantošanas izdevumu atmaksu. Tomēr pašvaldībai nav noteikta detalizētāka kārtība, kādā darbinieks atskaitās par dienesta transportlīdzekļa izmantošanu.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Rīgas dome	Nav izstrādāta vienota kārtība	Ņemot vērā Rīgas pašvaldības struktūrvienību un kapitālsabiedrību skaitu, Rīgas pašvaldībā nav apstiprināta vienota kārtība par rīcību ar pašvaldības mantu, un katra struktūrvienība pati nosaka savu kārtību par to, kā tiek izmantoti tās dienesta transportlīdzekļi, degviela, telpas un cita veida pašvaldības manta. Nepieciešams nodrošināt, ka rekomendācijas tiek iestrādātas visu pašvaldības struktūrvienību iekšējos noteikumos.	Rekomendācija Nr.1., 2., 3., 4., 5.
Ropažu novada dome	2004.gada 7.decembra kārtība "Rīcība ar pašvaldības mantu un finanšu līdzekļiem Ropažu novada pašvaldībā”	Kārtība nosaka, ka automašīnu izmantošana personīgajām vajadzībām ir pieļaujama ar pašvaldības vadītāja rīkojumu, tomēr nav skaidrs, kādos gadījumos un uz kādiem nosacījumiem darbiniekam tiek piešķirts dienesta transportlīdzeklis personīgām vajadzībām. Ir noteikts dienesta transportlīdzekļu izmantošanas limits, tomēr nav noteikta kontrole par to, ka darbinieki izmanto transportlīdzekļus tikai dienesta vajadzībām.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.

<p>Salaspils novada dome</p>	<p>2001.gada 25.jūlija instrukcija „Par kārtību, kādā veicami darījumi ar pašvaldības kustamo īpašumu, par dāvinājumu un novēlējumu pieņemšanu, pārzināšanu, aizdevumu, galvojumu, aizņēmumu, saimniecisko līgumu slēgšanu un citu ekonomisko saistību uzņemšanos pašvaldības vārdā” 2009.gada 6.oktobra rīkojums „Par pašvaldības mantas izmantošanu”</p>	<p>Pašvaldība ar rīkojumu nosaka autotransporta izmantošanas limitus, biežāk slēdzot patapinājuma līgumus par darbinieku privātā autotransporta izmantošanu dienesta pienākumu veikšanai. Tomēr nav paredzēta kontrole par to, kādiem nolūkiem dienesta transports tiek izmantots, nav ietverts aizliegums dienesta automašīnas izmantot personīgajām vajadzībām, nav identificētas tās funkcijas un tie darbinieki, kam būtu nepieciešams dienesta automašīnu izmantot visu diennakti, arī ārpus normālā darba laika.</p>	<p>Rekomendācija Nr.1., 2., 3., 4., 5.</p>
<p>Saldus novada dome</p>	<p>2011.gada 3.janvāra noteikumi „Saldus novada pašvaldības dienesta autotransporta izmantošanas noteikumi” 2010.gada 1.oktobra rīkojums „Par dienesta mobilā tālruņa nodošanu lietošanā sarunu un īsziņu limita noteikšanu”</p>	<p>Noteikumi nosaka, ka dienesta automašīna tiek piešķirta darba pienākumu veikšanai, tomēr netiek noteikts personu loks, kas var izmantot automašīnu braukšanai no darbavietas uz dzīvesvietu un atpakaļ atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5.² panta ceturtajā daļā noteiktajiem izņēmuma gadījumiem.</p>	<p>Rekomendācija Nr.3., 4., 5.</p>
<p>Skrīveru novada dome</p>	<p>22.12.2009. lēmums „Par privātā transporta nomu pašvaldības darba vajadzībām un mobilo tālruņu saruna limita noteikšanu”</p>	<p>Lēmums nosaka, ka pašvaldība maksā 0,12 LVL par 1 nobrauktu km darbiniekam ar savu personīgo automašīnu. Darbiniekiem ir limits 6 000, domes vadībai 9 000 un 25 000 km gadā. Nav noteikts, kā tiek kontrolēts tas, lai pašvaldības apmaksātie izdevumi attiektos tikai uz tiem braucieniem, kas izmantoti dienesta interesēs.</p>	<p>Rekomendācija Nr.1., 2., 3., 4., 5. Jāizvērtē, vai Skrīveru novada domes lēmums par 0,12 LVL nomas maksu par katru nobrauktu km attiecībā uz dienesta vajadzībām izmantotajām automašīnām atbilst MK noteikumu Nr.565 „Noteikumi par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku sociālajām garantijām” 65.punktam, kas nosaka, ka kompensācijas apmērs par privātā transportlīdzekļa izmantošanu nedrīkst pārsniegt trīs santīmus katru nobraukto km, neskaitot izdevumus par degvielu.</p>
<p>Talsu novada dome</p>	<p>2010.gada 3.novembra rīkojums „Par sakaru pakalpojumu limitu noteikšanu” 2010.gada 9.februāra rīkojums „Par Talsu novada pašvaldības īpašumā un valdījumā esošo transporta līdzekļu izmantošanu”</p>	<p>Rīkojumi nosaka tālruņu izmantošanas limitu un atbildīgās personas par kontroli. Limita pārtēriņa gadījumā ir nepieciešams kompensēt pārtērēto summu pašvaldībai. Dienesta transportlīdzekļus var izmantot tikai dienesta vajadzībām, tomēr nav noteiktas personas, kuras var izmantot dienesta transportlīdzekļus ārpus darba laika saskaņā ar likumā noteiktajiem izņēmuma gadījumiem, norādot veicamos pienākumus.</p>	<p>Rekomendācija Nr.3., 4., 5.</p>

Tukuma novada dome	2010.gada 25.marta lēmums "Par pašvaldības mantas izmantošanu"	Noteikumi nosaka, ka pašvaldības darbinieks dienesta automašīnas ārpus dienesta pienākumu veikšanas var izmantot braucienam no dzīvesvietas uz darbavietu un no darbavietas uz dzīvesvietu. Vienlaikus saskaņā ar noteikumiem domes vadībai pašvaldības transportlīdzekļi ir nodoti individuālā lietošanā, pamatojot, ka šīm personām jābūt sasniedzamām 24 stundas diennaktī. Tomēr nepieciešams izvērtēt, vai šīs amatpersonas veic tādas funkcijas, kas noteiktas likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² panta ceturtās daļas 1.punktā, t.i., veic aktīvas darbības ārkārtas situācijā, sabiedrības drošības vai veselības apdraudējumu novēršanu u.tml. Pašvaldībai ir nepieciešams objektīvi izvērtēt un precizēt, kuru darbinieku funkcijas atbilst likumā noteiktajiem izņēmuma gadījumiem, lai nodrošinātu efektīvu rīcību ar pašvaldības mantu, un kādu specifisku funkciju veikšanai ārpus darba laika amatpersonām un darbiniekiem būtu atļauts izmantot dienesta transportlīdzekļus.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.
Valkas novada dome	2009.gada 28.decembra noteikumi „Par transporta līdzekļu izmantošanas kārtību Valkas novada domē”	Normatīvajā regulējumā nav noteikts nepārprotams aizliegums izmantot automašīnu privātām vajadzībām, tomēr ir noteiktas stāvvietas, kur automašīnām ir jāatrodas pēc darba laika, kas tādējādi liedz tās izmantot personīgajām vajadzībām ārpus darba laika. Ar domes 2009.gada 23.decembra lēmumu noteikts, ka domes priekšsēdētājs var atstāt automašīnu pie savas dzīvesvietas. Aizliegts lietot dienesta tālruņus privātām vajadzībām.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.
Valmieras pilsētas dome	2011.gada 19.janvāra noteikumi „Par kārtību dienesta un personīgo transportlīdzekļu izmantošanai dienesta (amata, darba) pienākumu izpildei”	Noteikumi paredz, ka dienesta transportlīdzeklis ir izmantojams tikai darba vajadzībām, vienlaikus nosakot amatpersonas un darbiniekus, kuriem dienesta transportlīdzeklis ir nepieciešams ārpus normālā darba laika, tādēļ tiek pieļauta šī transportlīdzekļa uzglabāšana dzīvesvietā, kas faktiski nozīmē, ka darbinieks vai amatpersona katru dienu var mērot ceļu no darba uz dzīvesvietu un atpakaļ ar dienesta transportlīdzekli. Kopumā ir deviņas personas, kam atļauts uzglabāt transportlīdzekli dzīvesvietā – domes priekšsēdētājs, izpilddirektors, kultūras centra direktors, finanšu direktors, IT nodaļas vadītājs, bāriņtiesas priekšsēdētājs, nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pārvaldes vadītāja, būvvaldes vadītājs, bērnu sporta skolas direktors. Konstatējams, ka noteikumos tiek pretrunīgi interpretēti likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² panta ceturtās daļas izņēmuma gadījumi, kas ļauj izmantot dienesta automašīnu tikai tad, ja nepieciešams steidzami atgriezties darbavietā, veikt funkcijas īpašas steidzamības kārtībā, piemēram, novēršot apdraudējumu un sekas u.tml. Nepieciešams izvērtēt un precizēt, kādas steidzamas un neatliekamas darbības veic tās amatpersonas un darbinieki, kuriem atļauts turēt automašīnu pie dzīvesvietas.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.

Vārkavas novada dome	Instrukcija „Kārtība, kādā Vārkavas novada domes amatpersonas izmanto dienesta transportlīdzekļus un saziņas līdzekļus”	Transportlīdzekļi var tikt piešķirti individuālā lietošanā, aizliegts izmantot individuālā lietošanā piešķirtās automašīnas personīgajām vajadzībām, tomēr nav noteikts to personu loks, kas var izmantot dienesta transportlīdzekļus ārpus normālā darba laika saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² panta izņēmuma gadījumiem. Ir noteikti transportlīdzekļu izmantošanas limiti, tomēr nav noteikta atskaitīšanās kārtība par autotransporta izmantošanu, norādot konkrētus braucienu maršrutus un to atbilstību dienesta vajadzībām.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.
Ventspils novada dome	1999.gada 21.jūnija saistošie noteikumi „Noteikumi, kas nosaka kārtību, kādā Ventspils pilsētās pašvaldībā, tās iestādēs, pašvaldības uzņēmumos un pašvaldības kontrolētajās uzņēmēj sabiedrībās valsts amatpersonas un citi darbinieki rīkojas ar pašvaldības mantu”	Noteikumi pieļauj autotransporta un telefonu izmantošanu privātiem nolūkiem, taču darbiniekiem par to ir jāsamaksā no saviem līdzekļiem. Noteiktas darbības – piebraukšana un apstāšanās pie slimnīcas, dzīvesvietas, pārtikas veikalos un citiem objektiem – saskaņā ar pašvaldības normatīvo regulējumu ir atļautas, tomēr šāds nosacījums var pieļaut iespēju regulāri izmantot dienesta transportlīdzekli personīgām vajadzībām, piemēram, katru dienu ar automašīnu braukt uz dzīvesvietu. Jāņem vērā, ka saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² pantu dienesta transportlīdzeklis ir izmantojams tikai amata pienākumu pildīšanai, savukārt Ventspils pašvaldības noteikumu 3.4.punktā minētās darbības darbinieks var veikt, izmantojot sabiedrisko transportu vai savu personīgo transportlīdzekli, jo šīm darbībām nav tiešas saistības ar amata pienākumu veikšanu, tādēļ šīs darbības būtu uzskatāmas par pašvaldības mantas izmantošanu personīgām vajadzībām.	Rekomendācija Nr.1., 3., 4., 5.
Viļānu novada dome	2009.gada 16.jūlija saistošie noteikumi „Viļānu novada pašvaldības nolikums” 3009.gada 25.augusta nolikums „Par Viļānu pašvaldības autotransporta izmantošanas un uzskaites kārtību” 2010.gada 3.marta saistošie noteikumi „Viļānu novada pašvaldības noteikumi par kārtību, kādā tiek izmantota pašvaldības manta”	Noteikumi atļauj izmantot dienesta mantu tikai ar pašvaldības domes lēmuma vai pašvaldības priekšsēdētāja rīkojumu, vienojoties par mantas izmantošanas laiku, apjomu un lietošanas maksu. Ir izdots rīkojums, ka pašvaldības transports tiek izmantots tikai dienesta vajadzībām. Vienlaikus nav noteiktas amatpersonas un darbinieki, kuri var izmantot transportlīdzekļus likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 5. ² panta noteiktajos izņēmuma gadījumos.	Rekomendācija Nr.3., 4., 5.